

Neologizmy w języku polskim

Definicja

To środek stylistyczny polegający na utworzeniu całkiem nowego znaczeniowo wyrazu po to, by określić wcześniej nienazwany przedmiot. Czasem neologizmy stosowane są by osiągnąć w utworze określony, artystyczny efekt. Neologizm jest zjawiskiem innowacyjnym, a jego nowość może być mniej lub bardziej zakorzeniona w danym języku.

Zastosowanie

W niektórych językach tworzy się neologizmy po to, by uniknąć niepotrzebnych zapożyczeń z języków obcych i zachować autonomię własnej, narodowej mowy. Niektóre neologizmy to określenia motywów pochodzących z **fikcji literackiej**. Jeśli autorowi brakuje słowa na określenie elementów stworzonego przez siebie świata przedstawionego, sięga po możliwość stworzenia całkiem nowego wyrazu.

W polskiej literaturze ten zabieg był szczególnie popularny w modernizmie, jednak neologizmy odnajdziemy już w poezji **Cypriana Kamila Norwida**. Zainterесowali się też nimi futuryści i postmoderniści. W literaturze współczesnej z neologizowania zasłynęli m.in. **Bolesław Leśmian**, **Miron Białoszewski** czy **Stanisław Lem**.

Rodzaje

Wśród najważniejszych neologizmów wyróżniamy:

- **słowotwórcze**, tworzymy je od wyrazów już istniejących za pomocą dodania odpowiednich form
- **frazeologiczne**, tworzące nowe związki wyrazowe np. *pirat drogowy*
- **znaczeniowe**, powstają poprzez nadanie istniejącym słowom nowego znaczenia np. *myszka*, *zamek*
- **artystyczne**, o charakterze jednorazowym, stworzone przez pisarza na potrzeby danego tekstu
- **zapożyczenia**, wyrazy w części lub całości przeniesione z innego języka np. SMS